

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Факультет культури й виховання
Кафедра іноземних мов

**Матеріали Причорноморської науково -
практичної конференції
професорсько - викладацького складу
Миколаївського національного аграрного
університету**

27 квітня 2017 р.

Миколаїв
2017

УДК 811
ББК 81.2
М-34

Редакційна колегія:

В.С. Шибанін – д-р. тех. наук, професор;
С. Г. Заскалета – д-р. пед. наук, доцент;
К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.

М-34   Матеріали Причорноморської науково -
практичної конференції професорсько -
викладацького складу Миколаївського
національного аграрного університету, 27
квітня 2017 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ,
2017. – с. 37

У матеріалах Причорноморської науково - практичної конференції професорсько - викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю працівників кафедри іноземних мов, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811
ББК 81.2

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2017

Зміст

<i>Артюхова О. В.</i> The perspective realization technology in forming professional-communicative competition of technical masters.....	4
<i>Заскалета С.Г.</i> Legal and Regulatory Framework of Professional Training of Specialists in the EU Countries.....	7
<i>Гішечкіна К. В., Ганніченко Т. А.</i> Принципи навчання іноземної мови студентів-аграріїв.....	14
<i>Марковська А. В.</i> Лінгвопрагматичні особливості німецьких фразеологізмів (на матеріалі сучасної преси).....	17
<i>Саламатіна О.О.</i> Іншомовне інтерв'ю в сучасній публіцистиці.....	21
<i>Пономаренко Н.Г.</i> Форми підготовки експертів з освіти в Україні	24
<i>Міщенко Ю.В., Ігнатенко Ж.В.</i> Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.....	28
<i>Бернацька Г.С.</i> Використання інтернет-ресурсів під час викладання дисципліни «іноземна мова за професійним спрямуванням».....	33

**THE PERSPECTIVE REALIZATION TECHNOLOGY IN
FORMING PROFESSIONAL-COMMUNICATIVE
COMPETITION OF TECHNICAL MASTERS**

Артюхова О.В. – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов

The article is devoted to the perspective realization technology in forming professional-communicative competition of technical masters. Humanitarian interrelation a professional subjects, intensification of student's training-informative activities motivation has been analyzed in the article.

Firstly, preparing masters requires fundamentalization of education content, providing innovative thinking. Fundamentalization of education content achieves in expansion interdisciplinary specialist knowledge, focused on problem solving in science, professional activity; increasing the level of formation cognitive, professional, communicative and axiological activities; providing connection of natural-scientific and humanitarian knowledges.

The main problem in technology development is right definition and clear purpose formulation of education. General, unclear goals do not contribute choosing those methodological tools that guarantee the achievement of a certain result. That's why the first condition of making education technology is to determine education goals: to understand, to learn, to study, to do, to remember, to make the example, to make in new condition etc. The definition of the final result of training is depend on the purpose of processing material.

The path from the target to the result, in a certain way, is cooperation of teachers and students. For technological approach, there can not be a method of attempts and mistakes or searching activity. All teacher actions should economically

and purposefully lead students to the predetermined goal. So, except training purposes, education technology include determine the condition and procedures that helps to achieve certain result. The essential characteristic of the technology is pretty detailed description of each stage in achieving the result and necessarily reproduction mode of action.

The technology of education should have clear procedural characteristics and clearly describe how and what to do so every teacher that employ it can guaranteed reach the result. The technological approach allow to put modification and do not guarantee the described result and these aspects make it different from common guidelines. Technology may also change. Verifying and evaluating the intermediate stage of the learning process, the teacher makes corrections, changes in further activity. Therefore, operational feedback is necessary in technological organization of education.

Realization technology in forming professional-communicative competition of technical specialties in teaching «power engineering of agricultural production» and «agricultural mechanization» faculties has shown the effectiveness of innovative pedagogical approaches in teaching foreign language of professional orientation. In the practical realization of tasks of innovative study used three sources of learning motivation: a natural human need to act, to speak, to communicate, to listen; desire to learn, to discover something new, improve themselves by self-education; a belief in social and personal importance of sociocultural knowledge in further practical activity on specialty.

By searching the most influential factors that can stimulate masters of technical specialties conscious extension and gain practical skills in communicative behavior in standard and non-standard situations, has revealed that the expansion of knowledge and development communicative skills is greatly help to use innovative approaches to motivate students to learn foreign language knowledge and foreign language at all. Innovative foreign language teaching of non-philological

specialties students is carried out thanks to strengthening students behavior motivation in connection with solving language, speech and socio-cultural problems. In this pedagogical situation, motivation is characterized by making moral-psychological atmosphere on the lessons, which encourages creativity and initiative of every student.

Now there are 2 systems of education in Ukraine: supportive and innovative. Supportive system's aim is to train youngsters in solving everyday problems, to support the lifestyle and activities. Innovative education is focused on the future and connected with training person to use methods of prediction, simulation, planning in life and professional activity. Supportive education's aim is to equip students with a certain set of scientific facts and positions; innovative method's aim is to develop independent approach to the solution of any scientific, social, professional or life problems. With the prospect of the transformation national education system from supportive into innovative, there will be the introduction of innovative technologies of formation masters of technical specialties professionally-communicative competence.

Innovative approach to the search mechanisms of expansion, knowledge in foreign language, formation the communicative skills and introduction professional communication of future specialists into practice is possible due to cultural and social understanding of the foreign language nature activities, because the social nature of people requires communication, accepting new information and achieving certain results.

Scientists and teachers develop new approaches for competence formation of university gradulators, which can be theoretical base for creation such educational environment, which would serve as a disclosure and development of all student's potential abilities, activation their self-knowledge and self-improvement, which would contribute to the development of making decisions in non-standard situations skills. It should provide future experts mobility and competitiveness on a

modern labor market in the conditions of Ukraine's accession to the European Union, the convergence of European and Ukrainian education system according to Bologna process requirements. One of the tools of providing mobility is conformity and possibility of academic qualifications recognition and university graduates competence.

Master degree of engineer is a fundamental, professional and practical activity that combines professional knowledge, skills and abilities with creativity.

УДК 378.09:338.43:061.1ЄЄ(043.3)

LEGAL AND REGULATORY FRAMEWORK OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS IN THE EU COUNTRIES

*Заскалета С.Г. – доктор педагогічних наук, доцент
кафедри іноземних мов МНАУ*

Social and economic development of the European Union countries, global trends of globalization, integration and informatization of the society determined new priorities of professional training of specialists in Ukraine. The processes of globalization and convergence of education require harmonization of educational sphere, which is possible if condition of unification of requirements for national systems of education; standardization of learning technologies; standardization of technology of management of education institutions and modernization.

In this context, the analysis of the legal documents and regulations of the European Union is interesting, which identified the ways of professional training of specialists in the context of continuous professional education.

Problems of professional training of specialists in the EU are reflected in academic writings of T.M. Desyatov, A.V.

Kaplun, V.H. Kremen, N.H. Nychkalo, L.P. Puhovska, S.O. Sysoeva, O.V. Sukhomlinska.

The foundation of the educational strategy of the EU was founded on the informal meeting of Ministers of Education of Member States in 1963. [8]

Legal Regulation of continuous professional education in the European Union is based on:

- Universal Declaration of Human Rights [1]. Article 26 says that everyone has the right to education. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit;

- The requirements of the World Declaration on the Rights of the Child [2];

- UN Declaration on the distribution of the ideals of international understanding of the world [4].

In order to protect human rights, including Rights on Education, the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms was adopted (Rome, 4 November 1950) [5]. The document states that the state's duty to guarantee the right of parents to educate children in accordance with their own religious and philosophical convictions.

Trying to provide common European character of high school actually started in the 50s of last century, with the signing of the Treaty of Rome. Later these ideas were developed in the decisions of a number of conferences of Ministers of Education of European countries.

Education EU strategy provides the rejection of the subordination of the interests of member states to unified development strategy [8].

Further development the problem of education was in 1971 at an official meeting of the six Ministers of Education, which was adopted the first resolution on cooperation in education [3].

In 1974 the Committee on Education was created, which decided to establish an information network as the basis

for a better understanding of educational policies and achievements in nine (then) EU member states.

In December 21, 1979 the Convention on the Recognition of Studies, diplomas and degrees in the countries of the Europe was signed. [6]

International standards of the legal regulation of technical and vocational education established by UNESCO in Convention on Technical and Vocational Education (Paris, 10 November 1989) [7]. The Convention covers all forms and levels of technical and vocational education carried out in schools or as part of training programs that are executed as educational institutions and various companies associated with the world of work.

Using the signed documents, the European Union shall take measures to ensure the right of equal access to vocational training and equal opportunities to participate in the learning process. An important step in the development of professional training of the agricultural sector in the EU, was the adoption of 21 December 1979 Convention on the Recognition of Studies, diplomas and degrees in the countries of the Europe. [6] This made it possible to adapt the education system of the EU to the European standards.

During the following years, a number of important documents was adopted which apply to the agricultural sector [7]:

1. Resolution of the Council of EC 1988 on the establishment of the concept of European education within a single educational space.
2. Resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe 1989 on the creation of the concept of European education within a single educational space.
3. Creation of the International Bureau of Education.
4. Creation of the International Institute for Education Planning (Paris).

5. Charter of Paris for a New Europe. November 21, 1990.

7. Convention on the Recognition of higher education qualifications in the European region. Lisbon, 11 April 1997

The adoption of the EU countries a number of international agreements was an important step in the development of professional training:

1. *The Lisbon Convention* under the aegis of the Council of Europe – «On the Recognition of Qualifications», 1997. Lisbon Treaty is declaring the existence and value of different educational systems and aims to create conditions under which most of people using all the values and achievements of national systems of higher education and research be able to be mobile in the European labor market. Defined targets in terms of research, innovation and education.

2. *Sorbonne Declaration* (1998) was signed by the Minister of Education of France, Germany, Great Britain and Italy. It was agreed the important common steps for effective European Higher Education until 2010.

3. *The Bologna convention* was signed June, 19, 1999 by 29 European countries. Bologna convention became the basis for the development of the Bologna process aimed at harmonization of higher education systems of European countries. The Bologna Declaration initiated a series of reforms needed to increase compatibility, comparability and competitiveness of European higher education and to improve its attractiveness to citizens of Europe, and for the scholars and citizens of other countries. The main content of the Bologna Declaration is that the countries - participants have pledged by 2010 to bring its education system in line with the same standard.

The continuation of the Bologna ideas were those of teaching and research arrangements: Salamanska Conference of European universities (Salamanca, 2001); Prague Communiqué of the European Ministers (Prague, 2001); Berlin Communiqué

of the European Ministers (Berlin, 2003); Bergen Conference of European Ministers (the city of Bergen, Norway, May 19, 2005) [272], the London Communiqué (2007), Leuven Communiqué (2009). The basic idea of these documents is a two-tier structure of higher education, the use of credits of ECTS, bachelor's international recognition as a higher education that grants a person the right qualifications and continue learning program Master in other European countries.

Lisbon Strategy (Lisbon Strategy), 2000 - a new strategic objective of the European Union countries, which aims to increase the global competitiveness of the European Union through economic renewal and improvements in the social sector and environmental protection. To achieve the aims set out at the Lisbon European Council in March 2000 is to become the most dynamic and competitiveness world economy based on knowledge. Commission proposed political cooperation towards lifelong learning (LLL - Life-long learning).

According to Articles 149 and 150 of the Treaty establishing the European Community, the Union does not seek to develop a common educational policy. However, it has a number of specific incentives for cooperation in this field, namely the Community action program approved by the joint decision-making procedure, including educational programs Socrates, Socrates II - Erasmus, Leonardo da Vinci II, Erasmus - Mundus, Grundtvig, Lingua, Minerva, Jean Monnet, Tempus, Youth "(Youth)," Phare "(PHARE)," TACIS "(TACIS) and" Meda "(MEDA) and others.

Therefore, based on the analysis of the legal framework of the EU of professional training can be stated:

- It develops on the basis of socio-economic situation of the country and aims to provide professional self-identity, the formation of qualification, creating social and active, mentally and physically healthy of national productive capacity;

- This extremely important industry is intended to meet the needs of people in mastering the profession in accordance with its aspirations, interests and abilities;

- Training of specialists is a defining social and cultural problem whose solution is to bring professional education to the new socio-economic requirements; identifying priority areas of education policy, strategy and tactics to meet the needs of society and the resources of the state; creating educational programs needed for consistent economic and social development, and cultural expressions of individual identity in a society in which knowledge, skills and attitude to work are by economic development, lifelong learning is part of public policy;

- Vocational training in the EU is part of the general strategy for employment and economic development.

Analysis of the legal framework of the EU on professional training at the point of view the concept of learning throughout the life shows:

- Do not assume its unification;

- All documents are reflected not only the idea of continuous professional education, but most measures to create a single European educational space closely associated with the implementation of the ideas of continuity in obtaining and maintaining a certain educational level.

Analysis of continuous professional education in the documents of the European Union serves as assistance in building in Ukraine towards open and flexible system of professional education and integration into the European community. The problem is multifaceted professional training. Its solution requires real public policy, especially legislative support of complex tasks aimed the improving of professional skills, improving the structure, the creation of appropriate conditions for professional growth.

Література:

1. Загальна декларація прав людини Available at : http://www.ombudsman.kiev.ua/vis1_01.htm
2. Конвенція ООН про права дитини Available at : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021
3. Локшина О.І. Етапи розвитку стратегії Європейського Союзу у галузі освіти Available at : <http://nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/content/07loiuet.html>
4. Международные нормативные акты ЮНЕСКО–М.: ЛОГОС, 1993. С.110-117.
5. Статус Конвенции о защите прав человека и основных свобод (Рим, 4 ноября 1950г.) Available at : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/STAT0229.html
6. Конвенція про визнання учбових курсів, дипломів про вищу освіту і вчених ступенів у державах європейського регіону. Available at : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU79K05U.html
7. Міжнародні нормативні акти, прийняті під егідою ЮНЕСКО Available at : <http://unesco.org.ua/ua/archive/documents/acts/>
8. EU cooperation in higher education. – European Commission, Directorate-General for Education and Culture Available at : <http://europa.eu.int/comm/education>
9. Key Data on Education in Europe. – 2000. - 332 p. Available at : <http://www.eurydice.org>

ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-АГРАРІЇВ

Тішечкіна К. В. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов МНАУ

Ганніченко Т. А. – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов МНАУ

Процес іншомовної освіти майбутніх аграріїв будується на основі дидактичних та загальнометодичних принципів: науковості, систематичності і послідовності, зв'язку теорії з практикою, наступності і перспективності, проблемності.

Принцип науковості передбачає вивчення основних лінгвістичних понять, закономірностей, норм, культури мовлення, зв'язку між комунікацією і професійною діяльністю, розвиток необхідних практичних комунікативних умінь і навичок на основі отриманих знань з мови, формування мовної особистості майбутнього спеціаліста.

Принцип систематичності і послідовності вимагає, щоб знання, уміння і навички формувалися в системі, у певному порядку, коли кожний новий елемент навчального матеріалу логічно зв'язується з іншими, наступне спирається на попереднє, готує до засвоєння нового. Психологічно встановлена закономірність, що при дотриманні логічних зв'язків навчальний матеріал запам'ятовується в більшому обсязі і міцніше.

Принцип зв'язку теорії з практикою встановлює взаємозалежність між теорією та практикою і орієнтує на практичну спрямованість у навчанні мов.

Принцип наступності і перспективності (за М.Пентилюк) „орієнтує на використання набутих раніше (опорних) знань і навичок під час навчання мови..., встановлення зв'язку нового матеріалу з попереднім і

підготовку до сприймання окремих тем курсу” та вдосконалення набутих комунікативних знань, умінь та навичок у процесі подальшого навчання та професійного життя [2, с.51].

Принцип проблемності передбачає створення проблемних ситуацій комунікативно-когнітивного характеру, пошук шляхів їх вирішення [2].

Крім дидактичних і загальнометодичних принципів у якості основних принципів навчання професійно-орієнтованому спілкуванню, ми виділяємо такі [1]:

Принцип професійної спрямованості є похідним від загально дидактичного *принципу зв'язку теорії з практикою*. Він втілюється у змісті навчання, використанні відповідних методів і прийомів. Існує два основних підходи у реалізації професійної спрямованості [4, с. 113], що становлять зміст навчання:

- 1) навчання мовленнєвої діяльності мовою спеціальності на основі тексту;
- 2) орієнтація навчання на певні види комунікативних актів, пов'язаних з вирішенням професійних завдань.

Мовленнєва поведінка спеціалістів обумовлена потребами їх професійно-трудової діяльності і покликана забезпечити виконання професійних комунікативних завдань.

Принцип комунікативності і функціональності передбачає навчання спілкуванню, практичне використання мови, відбір мовного матеріалу у відповідності до ситуації спілкування, тобто професійно-орієнтованої інформації.

Принцип міжпредметних зв'язків орієнтує на засвоєння понятійно-термінологічного матеріалу у єдності з вивченням спеціальних дисциплін, на організацію процесу взаємодії у навчанні спеціальної лексики на заняттях з мов за професійним спрямуванням - української та англійської. Крім того, мова „інтегрує всі види людської

діяльності і власне за допомогою неї здійснюються міжпредметні зв'язки” [3].

Принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності орієнтує на паралельне і взаємопов'язане їх навчання з метою комплексного формування комунікативних навичок і вмінь.

Принцип диференційованого навчання передбачає розподіл навчального матеріалу з урахуванням індивідуальних здібностей, потреб, інтересів та професійних намірів студента.

Принцип інтегрованого навчання оснований на поєднанні традиційних та нетрадиційних методів і засобів навчання мов.

Принцип індивідуального підходу передбачає створення умов, у яких кожний студент буде відчувати себе головним суб'єктом процесу навчання з урахуванням його (студента) потреб і можливостей; застосування методів навчання за яких навчальний матеріал буде сприйматися з легкістю і приємністю.

Принцип активності і самостійності припускає, що навчання мов повинно бути засноване на організації активних дій студентів та розвитку здатності до самостійного прийняття рішень у процесі вирішення комунікативних завдань професійного характеру, з оптимальним розкриттям інтелектуального та творчого потенціалу особистості.

Отже, формування комунікативної компетенції на заняттях з мов за професійним спрямуванням здійснюється за такими принципами:

- принцип професійної спрямованості;
- принцип комунікативності і функціональності;
- принцип міжпредметних зв'язків;
- принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності;
- принцип диференційованого навчання;
- принцип інтегрованого навчання;

- принцип індивідуального підходу;
- принцип активності і самостійності.

Література:

1. Ганніченко Т.А. Формування комунікативної компетенції майбутніх економістів засобами дидактичної гри у процесі мовної освіти: дис. канд. пед. наук / Ганніченко Т.А. – Херсон: Херсонський державний університет, 2009. – 262 с.

2. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : [підручник для студентів філологічних факультетів університетів] / за ред. М.І.Пентилюк. – К.: Ленвіт., 2005 – 399 с.

3. Єрмоленко С. Навчально-виховна концепція вивчення української (державної) мови / С.Єрмоленко, Л.Мацько // Дивослово.– 1994.– №7.– С.28-31.

4. Шилак Л.В. Профессиональная направленность в формировании коммуникативной компетенции у студентов неязыкового вуза / Л.В.Шилак // Дидактика обучения иностранным языкам (формирование коммуникативной и профессиональной компетенции). – М.: Моск. гос. ун-т иностр. яз. им. М.Тореза, 1988. – С. 111–118.

УДК 811.111'373.7

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ ПРЕСИ)

Марковська А. В. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов МНАУ

Сучасна лінгвістика характеризується тенденцією до розгляду реального комунікативного аспекту, що стало основною передумовою формування новітніх напрямів мовознавства – когнітивної лінгвістики та

прагмалінгвістики. Характерною їх ознакою є антропоцентризм – перенесення людини у центр вивчення мовленнєвої діяльності. Прагмалінгвістичний аспект мовних одиниць піддається ґрунтовному дослідному напрацюванню у загальному мовознавстві, що й зумовлює інтерес до вивчення фразеологізмів у плані їх функціонально-семантичної організації на комунікативно-прагматичному рівні. Лінгвісти завжди розглядали фразеологізми як систему різноструктурних та різноманітних стійких сполук (Ш. Бали [1], Н. Г. Лисецька [2]).

Особливу роль у втіленні національно-культурної самосвідомості народу та його ідентифікації відіграють фразеологізми, що виникають на основі образного уявлення про дійсність і відображають побутово-емпіричний, соціально-історичний та духовний досвід мовного колективу. Порівняльні дослідження фразеологізмів привертають до себе більш пильну увагу сучасних лінгвістів: у німецькій та українській мовах, у мовних взаємовпливах Австрії та України, у європейських та слов'янських мовах у переломні періоди історії. Дискусійність попередніх розвідок ФО полягає у тому, що до сьогодні немає комплексної характеристики фразеологізмів сучасної німецькомовної та україномовної преси.

Актуальність та перспективність лінгвокогнітивного підходу до аналізу фразеологічного корпусу преси зумовлена лінгвосеміотичною природою публіцистичних ФО [3, с. 151], яка виявляється в їх змозі транслювати еталони та стереотипи національної культури, піддавати концептуалізації не тільки знання про картину світу, але й всі типи відношень суб'єкта до її фрагментів та виступати в цій якості мовними експонентами культурних знаків. Дослідження особливостей функціонування стійких публіцистичних словосполучень у пресі стало можливим у зв'язку з виходом синтаксичної теорії за межі окремого

речення. Функціонування ФО у текстах певного комунікативного призначення привертає до себе пильну увагу сучасної мовознавчої науки. У руслі цього інтересу знаходиться й проблема комплексного вивчення досліджуваних мовних одиниць, що передбачає врахування не лише їх структурно-семантичних, а й прагмалінгвістичних особливостей у сучасній пресі. Як стверджує Г.Я. Солганик, для газетно-публіцистичного стилю характерне прагнення до створення фонду специфічних фразеологічних засобів [4, с. 68]. Поширенню публіцистичного мовлення сприяють ЗМІ, що тісно пов'язані з повсякденним життям суспільства й активно відображають усі характерні ознаки мовного процесу сучасності, багато в чому визначаючи напрямки його розвитку. ЗМІ, особливо преса, мобілізують усі можливості, всі ресурси мови для впливу на розум і почуття читачів. На відміну від інших стилів літературної мови, в газетно-публіцистичному переконання виступає як головна функція мови, крім того, адресованість газетного висловлення до незчисленної за кількістю й різномірної за складом аудиторії визначає принципи відбору мовних засобів. Усі науковці наголошують, що газетно-публіцистичне мовлення покликане, насамперед, впливати на маси, тому повинно використовувати специфічні мовні засоби, щоб зацікавити читача. Завдяки своїй влучності та оригінальності фразеологізми сприяють реалізації одного з центральних завдань преси – прагматичного впливу на читача. ФО мають велике значення для преси, де, мовна експресивність безпосередньо сусідить із мовним стандартом і в якому діалектично співіснують організуючо-впливова функція переконання та інформаційно-змістова функція повідомлення.

У проведеному дослідженні знання як компоненти значення ФО вивчаються у взаємозв'язку лінгвістичних, концептуальних та енциклопедичних знань соціуму, оскільки когнітивні здібності останнього передбачають

вихід мовного значення на екстралінгвальну дійсність, і лише у їх взаємному вивченні будується когнітивна модель ФО преси. На нашу думку, розроблена когнітивна модель ФО преси є узагальненою схемою типових тематичних концептосистем, які є характерними як для сучасної німецькомовної, так і україномовної преси. Представлена когнітивна модель може бути застосована для різних мов тому, що її вивчення набуває актуальності у лінгвокогнітивній проблематиці питань сучасного загального мовознавства.

Література:

1. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы фразеологии языка : пер. с фр. / Балли Ш. – М. : Эдиториал УРСС, 2001. – 416 с.
2. Лисецька Н. Г. Фразеологічні інновації в сучасній німецькій мові: когнітивний та функціональний аспекти : дис. ... канд. філол. наук. : 10.02.04 / Лисецька Наталія Григорівна. – Л., 2003. – 218 с.
3. Селиванова Е. А. Новые подходы к изучению фразеологии в парадигмальном пространстве современной лингвистики / Е. А. Селиванова // Слово. Символ. Текст : сб. науч. тр. [под общ. ред. Е. С. Снитко, Л. П. Дядечко]. – К. : КНУ им. Т. Г. Шевченко, 2006. – С. 149–156.
4. Солганик Г. Я. Лексика газеты / Г. Я. Солганик. – М. : Высшая школа, 1981. – 114 с.

ІНШОМОВНЕ ІНТЕРВ'Ю В СУЧАСНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ

*Саламатіна О. О. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов МНАУ*

Попри наявність різноаспектних досліджень окремих особливостей інтерв'ю преси в низці лінгвістичних традицій [3; 4; 5] у мовознавстві й дотепер залишається нерозв'язаною проблема аналізу лінгвоспецифіки публіцистичного інтерв'ю як мовленнєвого жанру з урахуванням його комунікативно-прагматичних ознак.

У текстах-інтерв'ю респондент дотримується неконфліктних або конфліктних стратегій спілкування, що залежить від бажання чи небажання надати інтерв'юєру суспільно важливу інформацію, а також від позитивного чи негативного ставлення до репліки інтерв'юєра. Залежно від своєї комунікативної мети він обирає мовленнєву стратегію надання інформації або стратегію вираження точки зору, кожна з яких виражена групою тактик. Стратегія надання інформації інтерв'юєру представлена такими неконфліктними тактиками: “пряма відповідь”, “поширена відповідь”, “керування”. Стратегію вираження точки зору респондента відображають неконфліктні мовленнєві тактики: “пряма кореляція”, “пояснення”, яка включає “конкретизуюче пояснення” та “узагальнююче пояснення”.

Під інтерв'ю, яке ґрунтується на безпосередній взаємодії його учасників, мають на увазі саме когнітивний процес, пов'язаний з реальним мовленням, творенням мовленнєвого твору, текст є кінцевим результатом процесу мовленнєвої діяльності, що набирає певної закінченої (та

зафіксованої) форми [2, с. 35]. Таке протиставлення реального мовлення його результату допомагає зрозуміти те, коли саме текст іншомовного інтерв'ю може трактуватися як дискурс: тоді, коли він реально сприймається і потрапляє до свідомості читача.

Сучасне публіцистичне інтерв'ю дає уявлення про цілісний фрагмент дійсності, дозволяючи не лише співвідносити його структурні характеристики зі специфічними умовами його створення, але й досліджувати проблеми організації інформації, взаємодію зі знаннями, що складають досвід комунікантів з точки зору її обумовленості текстуальними і контекстуальними (когнітивними, соціокультурними) особливостями процесу комунікації.

Текст інтерв'ю в пресі створюється з метою надання читачеві інформації з певної теми. Комунікативний намір інтерв'юера, який полягає у спонуканні респондента до відповіді в усному опитуванні, зберігається та відображується у діалогічній частині тексту інтерв'ю в пресі. Інформативний комунікативний намір журналіста-інтерв'юера реалізується у створеній ним частині тексту інтерв'ю (наприклад, у надзаголовку, заголовку, підзаголовку, зачині, у питальних мовленнєвих актах, елементах текстоформування тощо). Але разом із тим, саме журналіст у більшій мірі впливає на хід інтерв'ю, а тому й на хід реалізації комунікативного наміру респондента, оскільки саме він спрямовує усне інтерв'ю та вибудовує відповідний текст інтерв'ю в пресі. У цьому полягає спонукальний комунікативний намір журналіста. Інформативний комунікативний намір респондента виражається в наданні журналістові, а також читачеві, від імені якого виступає журналіст, суб'єктивної та об'єктивної інформації з приводу певних подій [1, с. 38].

Отже, у межах сучасної наукової парадигми вважається за доцільне визначити текст інтерв'ю сучасної

іншомовної преси як вторинний, похідний від дискурсу реальної розмови інтерв'юера та респондента, тобто продукт дискурсивної діяльності, як джерело інформації про дискурс, як базова одиниця дискурсу, де знаходить своє відображення результат дискурсивного мислення, хід думок, їх послідовність та зв'язність ідей.

Література:

1. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. – М.: Наука, 1981. – 139 с.

2. Кубрякова Е. С. Начальные этапы становления когнитивизма : Лингвистика – психология – когнитивная наука / Е. С. Кубрякова // Вопросы языкознания. – 1994. – № 4. –

С. 34–47.

3. Олександренко К. В. Екстралінгвістичні фактори створення експресивності у газетній комунікації / К. В. Олександренко // Актуальні проблеми філології та перекладознавства : зб. наук. пр. – Хмельницький : ХНУ, 2007. – Вип. 3. – С. 94–96.

4. Подолян М. П. Публіцистика як система жанрів / Подолян М. П. – К. : Наукова думка, 1998. – 220 с.

5. Провоторов В. И. Очерки по жанровой стилистике текста (на материале немецкого языка) / Провоторов В. И. – Курск : изд-во РОСИ, 2001. – 288 с.

ФОРМИ ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ З ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Пономаренко Н. Г. – старший викладач кафедри іноземних мов МНАУ

В статті розглядаються форми підготовки експертів з освіти в Україні. Встановлено, що з метою підготовки експертів з освіти запроваджена додаткова спеціалізація для магістерських освітніх програм, під час яких використовуються такі форми організації освітньої діяльності як лекції, семінарські або практичні заняття, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідницького завдання, заліки та іспити. З'ясовано, що підготовку експертів з освіти здійснюють також інститути післядипломної педагогічної освіти та установи, що супроводжують процес розвитку освіти; основними формами освітньої діяльності при цьому є семінари, які тривають від одного дня до одного тижня, та одно- або дводенні тренінги.

The article covers the main forms of educational experts training in Ukraine. It has been found that in order to train educational experts, universities and higher schools of pedagogical education in the country offer Master's Programmes. The main forms of the educational process are lectures, seminars, project seminars, research workshops, colloquia, practical training, project work.

Educational experts training is also carried out by those institutions that monitor and support the development of education. The main forms of education are seminars from one-day to one-week long, and one or two-day training courses.

Сучасна ситуація в галузі освіти України характеризується реформуванням системи освіти, модернізацією структури, змісту та організації освіти на

засадах компетентісного підходу, розвитком наукової та інноваційної діяльності в освіті, забезпеченням національного моніторингу системи освіти. За таких умов актуальним стає запровадження експертизи як інструменту забезпечення та розвитку якості, а також громадсько-державного інституту управління освітою України. В цьому контексті виникає потреба у фахівцях, підготовлених до всебічної експертизи галузі освіти в цілому, освітніх систем, процесів та явищ.

На сьогодні в Україні існує досвід підготовки експертів в галузі освіти в Київському університеті ім. Б. Грінченка. У рамках магістерських освітніх програм за спеціальностями «Управління навчальним закладом» та «Державне управління» запроваджена додаткова спеціалізація «Експертиза у галузі освіти» та розроблена міждисциплінарна програма «Експертна діяльність у забезпеченні якості освіти», яка спрямована на формування інструментальної компетентності експерта, що забезпечує здатність до освітнього аудиту та консалтингу, комплексної гуманітарної експертизи, прогнозування розвитку освіти у всіх її ланках та на всіх рівнях [1]. Основна увага при цьому приділяється сутності, змісту, нормативно-правовим засадам експертної діяльності у галузі освіти, якості освіти та експертному супроводу її забезпечення, освітньому моніторингу, зовнішньому і внутрішньому моніторингу якості освіти, освітометрії, основам конструювання тестів, експертизі інновацій у забезпеченні якості освіти та світовим тенденціям розвитку сучасної освіти. Робочими програмами з цих макромодулів передбачені лекції, семінарські або практичні заняття, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідницького завдання, заліки та іспити.

З метою підготовки експертів в галузі освіти співробітниками Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти розроблена Програма підготовки експертів з оцінювання діяльності методичних

кабінетів (центрів) і загальноосвітніх навчальних закладів. Програма передбачає теоретичну підготовку та формування практичних навичок і вмінь щодо оцінювальної компетентності у слухачів курсів підвищення кваліфікації у системі післядипломної педагогічної освіти, що має сприяти підвищенню якості аналітичних документів, які вони готують у процесі експертно-аналітичної та контрольно-оцінювальної діяльності, розвиток базових, професійних та посадово-функціональних компетентностей. Під час підвищення кваліфікації слухачі мають ознайомитися з вітчизняним та зарубіжним досвідом оцінювання педагогічних явищ і процесів; оволодіти сучасними технологіями оцінювання (аналітикою, експертизою, діагностикою, моніторингом); навчитися застосовувати шкали для встановлення кількісних оцінок, а також розвинути і вдосконалити практичні навички і вміння аналітико-експертної діяльності.

Програма передбачає також формування і розвиток вмінь щодо якісного володіння методами системного аналізу та експертизи; технологій проведення моніторингу; розробки алгоритмів визначення узагальнених висновків експертів з урахуванням типу вимірювальної шкали; використання інформаційно-комунікаційних технологій в експертній роботі; складання експертного висновку; розвиток установок щодо співпраці, партнерства, взаємодії, командної роботи; аналізу, рефлексії експертної діяльності [2, с. 17].

В 2013 році за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» був створений благодійний фонд «Інститут розвитку освіти», Київ як перший в Україні аналітичний центр у сфері освіти. З метою надання організаційної підтримки та експертних консультацій у розвитку політики реформування освітнього сектору, Інститутом розвитку освіти протягом 2015 року були проведені професійні тренінги для експертів та освітніх неурядових організацій,

зокрема, за такими темами, як методи і методики аналізу освітньої політики, написання Concept paper - Policy Brief тощо. В 2015 році Інститутом розвитку освіти була започаткована серія тренінгів «Від діалогу до співпраці: проблеми шкільної освіти очима батьків та освітян», спрямованих на налагодження діалогу між батьками школярів, адміністрацією шкіл та педагогами, забезпечення постійного обміну інформацією та взаємної підтримки між зацікавленими сторонами [3].

Література:

1. Освітологія: підготовка експертів у галузі освіти: навчально-методичний посібник / за ред. В. О. Огнев'юка. – К., 2015. – 464 с.
2. Боднар О. С. Підготовка експертів з оцінювання діяльності науково-методичних установ і загальноосвітніх навчальних закладів у сфері методичного менеджменту / О. С. Боднар // Науково-методичне і кадрове забезпечення експертного оцінювання діяльності науково-методичних установ і навчальних закладів : тематичний збірник праць / упоряд. А. А. Волосюк за заг. редакцією Н. А. Мельник. – Рівне : РОШПО, 2014. – 118 с.
3. Офіційний сайт Інституту розвитку освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://iro.org.ua/ua/>

УДК: 811.111
**САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА
ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ**

*Мищенко Ю. В. – викладач кафедри іноземних мов
МНАУ*

*Ігнатенко Ж. В. – викладач кафедри іноземних мов
МНАУ*

В статті розглядаються особливості організації самостійної роботи студентів з урахуванням сучасних вимог та умов навчання, методи її ефективної організації як невід'ємної складової в системі освітнього середовища.

Згідно з Положенням "Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах", самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних завдань час.

Доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, є найміцнішими. В процесі викладання навчального матеріалу засвоюється 15 відсотків інформації, що сприймається на слух, 65 відсотків - слух і зір. Якщо ж навчальний матеріал опрацьовується самостійно (індивідуально), виконується завдання від його постановки до аналізу отриманих результатів, то засвоюється не менше 90 відсотків інформації. Сучасному суспільству необхідні фахівці, здатні оперативно приймати нестандартні рішення, діяти творчо, самостійно. Основним засобом формування цих рис є самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів. Саме тому вища школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-

пізнавальною діяльністю, формування у студентів навиків самостійної творчої роботи.

Самостійна навчально-пізнавальна робота студентів - різноманітні види індивідуальної і колективної діяльності студентів, які здійснюються ними на навчальних заняттях або в позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі. Вона є завершальним етапом розв'язання навчально-пізнавальних завдань, які розглядалися на лекціях, семінарах, практичних і лабораторних заняттях. Адже знання можна вважати надбанням студента тільки за умови, що він приклав для їх здобуття свої розумові і практичні зусилля.

Самостійна робота студентів сприяє формуванню самостійності, ініціативності, дисциплінованості, точності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні і професійній діяльності.

Щоб самостійна робота приносила хороші результати, її необхідно планувати і організовувати у поєднанні з іншими формами навчання. Вирішальним у цьому є ретельний відбір викладачами і кафедрою змісту та обсягу навчального матеріалу для самостійного опрацювання студентами.

У першу чергу необхідно досить чітко визначити, що ж таке самостійна робота студентів. У загальному випадку це будь-яка діяльність, пов'язана з вихованням мислення майбутнього професіонала. Будь-який вид занять, що створює умови для зародження самостійної думки, пізнавальної активності студента пов'язаний із самостійною роботою. У широкому сенсі під самостійною роботою слід розуміти сукупність усієї самостійної діяльності студентів як в навчальній аудиторії, так і поза нею, в контакті з викладачем і в його відсутності.

Самостійна робота реалізується:

1. Безпосередньо в процесі аудиторних занять - на лекціях,

практичних і семінарських заняттях, при виконанні лабораторних робіт.

2. У контакті з викладачем поза рамками розкладу - на консультаціях з навчальних питань, в ході творчих контактів, при ліквідації заборгованостей, при виконанні індивідуальних завдань і т.д.

3. У бібліотеці, вдома, в гуртожитку, на кафедрі при виконанні студентом навчальних і творчих завдань.

Межі між цими видами робіт досить розмиті, а самі види самостійної роботи перетинаються.

Таким чином, самостійна робота студентів може відбуватися як в аудиторії, так і поза нею. Тим не менше, розглядаючи питання самостійної роботи студентів, зазвичай мають на увазі в основному позааудиторну роботу.

Під час організації самостійної роботи студентів реалізуються методологічні підходи:

диференційний, що дозволяє розширити доступність навчання, відбувається поліпшення якості навчання, впроваджуються інноваційні технології, використовуються додаткові освітні ресурси, що призводить до посилення ролі самостійної роботи студентів;

системний, що характеризує активне використання інформаційних технологій як ефективні методи, що забезпечують не тільки системність, а й структурно-функціональний зв'язок навчального матеріалу.

Інноваційні освітні технології спрямовані на те, щоб підвищити інтерес до навчання, привчити студента працювати самостійно, бути компетентним та мобільним, адаптуватися до вимог сучасного суспільства.

Провідну роль в організації самостійної роботи студентів мають інформаційні технології, бо вони відкривають студентам доступ до самоосвіти, розширюють можливості для творчості, неординарного підходу у вирішенні виробничих ситуацій, це не просто засоби навчання, а й якісно нові технології в підготовці

конкурентоспроможних фахівців, в переході від початкового до вищого рівнів самостійності.

Контроль самостійної роботи студентів включає:

- перевірку конспектів, рефератів, розв'язаних задач, розрахунків, виконаних графічних вправ, індивідуальних завдань;

- відповіді на контрольні або тестові питання.

Окрім самостійного засвоєння знань студенти мають опанувати методи аналізу, синтезу, узагальнення інформації.

Контроль за самостійною роботою студентів виконує дві форми: коригуючу (полягає у своєчасному виявленні помилок) і стимулюючу (є своєрідним зовнішнім поштовхом до діяльності).

Відповідно до цих форм виділяють два види контролю: за процесом і за результатом. Контроль за процесом передбачає пильну увагу за кожним «кроком» виконуваної діяльності. При цьому поточна діяльність порівнюється з еталонною, запрограмованою діяльністю. Контроль за результатами передбачає повну свободу студентів у здійсненні процесу діяльності, але ставить їх перед необхідністю вчасно подати конкретний результат. Такий контроль доцільний щодо самостійної роботи, бо кінцевий її результат завжди відображений в конкретних виконаннях: креслення, конспект, реферат, усна відповідь тощо.

Контролюючи самостійну роботу студентів, слід виходити з того, що головним у ній є сама її структура як діяльності, передусім її мотиви, цілі: чим спонукається самостійна робота; на розв'язання яких проблем вона спрямована; чому ці проблеми цікавлять студента тощо. Тобто основним об'єктом в самостійній роботі, який підлягає контролюючій функції, є знайдені і випробувані студентом шляхи пошуку, постановки і розв'язання проблем.

Важливим для професійної освіти є навчити студента опанувати професійну термінологію, оперувати спеціальною термінологією, аргументовано висловлювати власну думку, аналізувати факти, опонувати та вміти вести дискусію. В зв'язку з цим значення набуває самостійна робота з додатковими джерелами (глосаріями, енциклопедіями, словниками, базами даних), що забезпечує можливість зіставлення матеріалу, узагальнення, порівняння, аналізу, класифікації.

Інша важлива проблема для студентів – відбір необхідної, змістовно цінної інформації в рамках будь-якої навчальної програми. Часто перед студентами постає проблема відсутності розуміння ступеню необхідності інформації та можливостей її застосування.

Педагогічно доцільно організована самостійна робота студентів спонукає їх отримувати навчальну інформацію з різноманітних джерел (від підручника – до інтернету), формує в них навички самостійного планування і організації власного навчального процесу, що забезпечує перехід до неперервної освіти (самоосвіти) після завершення навчання у вищому навчальному закладі, дає змогу максимально використати сильні якості особистості завдяки самостійному виборowi часу та способів роботи, джерел інформації.

Самостійна робота студентів сприяє формуванню самостійності, ініціативності, дисциплінованості, точності, почуття відповідальності, необхідних майбутньому фахівцю у навчанні й фаховій діяльності.

Література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. - К. : Академвидав, 2007. - 616 с. 2. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання-Прес, 2008, с.447.

2. Аношкина Г. Формування в учнів бажання і вміння вчитися. / Г. Аношкі-на // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. - №10. с.38-39

3. Артюхова О. В., Игнатенко Ж. В., Лапчевская Т. Л. Developing Students Cognitive Activity, Their Wiliness and Ability to Study. // Международная заочная научно-практическая конференция. – «Научная дискуссия: вопросы педагогики и психологи». Часть II. (21 март, 2013) – Москва. с.137-142

4. Игнатенко Ж. В., Лапчевская А. Л., Мищенко Ю. В. Motivating Students To Study English And Developing Their Cognitive Activity At Non-Specialized High Schools. // Международная заочная научно-практическая конференция. – «Научная дискуссия: вопросы педагогики и психологи». – сентябрь, 2013 – Москва.

5. Методи активізації пізнавальної діяльності. // Історія та правознавство. – 2007. - № 12. - с.6-17

6. Moskalikova R. How to Make Learners More Involved in the Learning Process. / Moskalikova R. // Матеріали Международной научной конференции – Минск, 21-56.

УДК 372.881.111.1

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Бернацька Г.С. – викладач I категорії Технологіко-економічного коледжу МНАУ

Розглянуті можливості використання Інтернет-ресурсів під час викладання дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

The article considers the possibilities of using Internet-resources while teaching “Foreign language for professional purpose”.

Для реалізації мети сучасної системи освіти світова педагогічна наука взяла орієнтир на гуманістичну педагогіку, особистісно орієнтований підхід, що мають стати головним напрямом розвитку сучасної системи освіти. При цьому особистість учня, студента має стояти у центрі уваги педагога, психолога, а діяльність навчання, пізнавальна діяльність – ведуча в тандемі учень – вчитель (Є.С. Полат). Особистісно орієнтований підхід дозволяє студенту стати активним учасником пізнавального процесу, використовувати набуті знання, вирішувати різноманітні проблеми у співробітництві, що потребує використання відповідних комунікативних умінь. З появою Інтернету, який не лише єднає майже всі країни світу, але й слугує потужним джерелом інформації, ситуація вищій та середній освіті докорінно змінилася. В еру інформаційних технологій інформаційне забезпечення системи освіти не може обмежитися такими джерелами як викладач, підручник, навчальні та довідкові матеріали, засоби масової інформації. В цьому випадку основним джерелом отримання інформації є Інтернет. Як відомо, основною метою вивчення іноземної мови у будь-якому ВНЗ є формування комунікативної компетенції, а інші цілі реалізуються в процесі виконання цієї головної мети.

Комунікативна компетенція в її сучасному розумінні також передбачає формування здатності до міжкультурної взаємодії. Саме Інтернет створює унікальну можливість для тих, хто вивчає іноземну мову, використовувати аутентичні тексти, слухати і спілкуватись з носіями мови, він створює природне мовне середовище. Специфіка дисципліни «Іноземна мова» полягає в тому, що основним компонентом змісту вивчення іноземної мови є не основи наук, а способи діяльності – оволодіння різними видами мовної діяльності: говоріння, аудіювання, читання,

письмо. Відповідно до психологічної теорії діяльності оволодіння будь-яким із цих видів відбувається у процесі її виконання, дій та операцій, пов'язаних з ним. Тому для навчання студентів необхідно надати кожному практику в тому виді діяльності, яким він на даний час оволодіває. При підготовці випускників немовних ВНЗ необхідно враховувати і специфіку їх майбутньої діяльності, щоб вони мали змогу працювати з інформаційними матеріалами, отриманими з різних джерел, в тому числі й з Інтернету, самостійно отримувати знання, вміння працювати з інформацією.

У навчанні професійно орієнтованого англomовного писемного мовлення студентів все ширше використовуються Інтернет-ресурси. Основні технології, які існують на даний момент, можна поділити на дві групи: засоби синхронної комунікації (*synchronous communication tools*) та засоби асинхронної комунікації (*asynchronous communication tools*). Засоби синхронної комунікації – це Інтернет-засоби, що дозволяють спілкуватися в режимі реального часу (чат, відео чат, аудіо чат). Засоби асинхронної комунікації – це Інтернет-засоби, що дозволяють обмінюватися інформацією із затримкою в часі (форуми, електронна пошта, сайти, блоги).

На заняттях з іноземної мови можливо використовувати Інтернет-ресурси для включення матеріалів мережі в зміст занять; для самостійного пошуку інформації студентами; для самостійного поглиблення знань з іноземної мови; для систематичного вивчення певного курсу іноземної мови

Використовуючи Інтернет-ресурси, викладач має можливість добирати автентичні матеріали з конкретної теми, відбирати і адаптувати в навчальних цілях різні аудіо- та відеоматеріали; проводити в групах дискусії з будь-якої проблемної тематики, знайденої в ресурсах мережі, робити лінгвістичний аналіз усних або письмових висловлювань фахівців, які використані на заняттях за

темами професійно орієнтованого спілкування, ІТ-конференцій, які містять терміни, ідіоми, неологізми, що відображають специфіку функціонування іноземної мови.

У процесі навчання професійно орієнтованого писемного мовлення викладач має змогу використовувати спілкування у віртуальній реальності з фахівцями різних галузей за допомогою електронної пошти на форумах та чатах

Однак при використанні даних ресурсів викладачі відзначають деякі проблеми. Викладачі, помічають, що початкова зацікавленість швидко проходить, студенти опиняються в скрутному становищі, не знаючи, що писати, змістовність листування значно знижується. Для уникнення розчарування необхідно обов'язково співвіднести пропонований вид роботи із робочою програмою. Наприклад, можна давати завдання студентові або групі робити доповіді чи писати реферати на основі отриманої при спілкуванні інформації.

Література:

1. Агафонова Е.А. Использование Интернет-ресурсов с целью формирования коммуникативной компетенции студентов неязыкового вуза // Молодой ученый. – 2013. - №5. – с. 651 – 654.

2. Козаченко І. Використання інформаційно-комунікативних технологій у вивченні іноземних мов. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу: [//naub.oa.edu.ua/2014/vykorystannya-informatsijno-komunikatsijnyh-tehnologij-u-vyvchenni-inozemnyh-mov/](http://naub.oa.edu.ua/2014/vykorystannya-informatsijno-komunikatsijnyh-tehnologij-u-vyvchenni-inozemnyh-mov/)

3. Томко І.С. Використання Інтернет-ресурсів на заняттях з іноземної мови у ВНЗ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до матеріалу: [//www.rusnauka.com/22_DNI_2014/Philologia/3_174928.doc.html](http://www.rusnauka.com/22_DNI_2014/Philologia/3_174928.doc.html)

Наукове видання

**Матеріали Причорноморської науково - практичної
конференції
професорсько - викладацького складу
Миколаївського національного аграрного університету**

м. Миколаїв,
27 квітня 2017 р.

Технічний редактор: К.В. Тішечкіна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 4,5
Тираж 100 пр. Зам. №__

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від
20.02.2013 р.